

ת"פ 46853/11/15 - מדינת ישראל, המאשימה נגד ח.ו., הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 46853-11-15 מדינת ישראל נ' ו'

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל - המאשימה

נגד
ח.ו. - הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד ניצנית פזואלו

ב"כ הנאשם: עו"ד גיא פרידמן

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בשלוש עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש.

ביום 10.6.15, בשעות הערב, התגלע ויכוח בין הנאשם לבת-זוגו באותה עת. מאוחר יותר ניגש הנאשם אל דלת ביתם ודפק עליה. כשפתחה המתלוננת את הדלת הנאשם חנק אותה ונגח במצחה, המתלוננת ברחיה מהבית והנאשם בעקבותיה, אולם היא הצליחה לחמוק מפניו ונכנסה לביתם של השכנים. כתוצאה ממעשים אלה נגרמו למתלוננת סימנים בצווארה.

כשלושה חודשים קודם לכן, בבוקרו של יום, בביתם, קילל הנאשם את המתלוננת, אחז בשערות ראשה והשכיב אותה על הרצפה, המתלוננת ברחיה מהמקום ומששבה, לקח הנאשם פטיש שטיבו אינו ידוע, והכה אותה בגבה התחתון ובמרפקה, תפס בשערות ראשה, השכיב אותה על הרצפה וחנק אותה. המתלוננת צעקה "הצילו" מספר פעמים, ללא הועיל, המתלוננת שברה על הנאשם כד על מנת שירפה מאחיזתו בצווארה. כתוצאה ממעשים אלה נגרמו למתלוננת חבלות במרפקה ובגבה.

כשישה חודשים קודם למועד האירוע הראשון, סטר הנאשם למתלוננת בפניה בעקבות שיחה של המתלוננת עם אחר בפייסבוק. המתלוננת ניסתה להגן על עצמה אך הנאשם סטר לה פעם נוספת בפניה וגרם לה לסימן אדום בלחיה.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון לפיו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה בעובדותיו והורשע. הוסכם על עריכת

תסקיר מבחן בעניינו של הנאשם. כן הוסכם, כי בכפוף לתסקיר חיובי הכולל קבלת אחריות מצד הנאשם ואי פתיחת תיקים נוספים, תגביל עצמה המאשימה בטיעוניה לעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס וכי ב"כ הנאשם יהא חופשי בטיעונו.

3. תסקיר מבחן מיום 3.12.17 מלמד כי הנאשם בן 31, רווק ועובד כמנהל עבודה בסטודיו לפיסול. התסקיר מפרט מורכבות משפחתית וקשיים אישיים עמם מתמודד הנאשם מאז ילדותו ומתאר כי במהלך שנות התבגרותו היה הנאשם מעורב באירועי אלימות מול תלמידים אחרים. הנאשם התגייס לצבא כחובש קרבי ושירת שירות מלא. לקראת סיום השירות תפקד בצוות קבורה בבית העלמין הצבאי, בתקופת מלחמת לבנון השנייה. בעקבות כך חווה מצוקה רגשית והוא סובל מתסמיני הפרעת דחק בתר חבלתית. הנאשם קיבל טיפול תרופתי אנטי חרדתי והצליח לסיים את שירותו הצבאי. לאחר שחרורו חווה תקופה רגשית קשה ומאז הוא מוכר למערכת בריאות הנפש על רקע דיכאונות ותסמיני הפרעת אישיות אובססיבית קומפולסיבית. הנאשם מצוי במעקב פסיכיאטרי, נוטל תרופות נוגדות חרדה ודיכאון, והוכר על ידי המוסד לביטוח לאומי כבעל 30 אחוזי נכות. לאחר השירות הצבאי הנאשם למד אומנות וחינוך ומצבו השתפר. עם סיום לימודיו נפצע בידו, עבר ניתוח ובשל כך לא הצליח לסיים את מטלות הלימודים. לדבריו, תקופה משברית זו עמדה ברקע לעבירות שביצע, שכן בתקופה זו חזר לגור בבית הוריו, חש דיכאון ולא הצליח להשתלב במסגרת תעסוקתית. הנאשם השתלב בטיפול פסיכולוגי ומצבו השתפר, והתייצב תעסוקתית. הנאשם תיאר כי הקשר עם המתלוננת אופיין בעוצמות רגשיות גבוהות, התפרצויות הדדיות לצד גילויי קנאה ותוקפנות מצדו כלפי המתלוננת. לאחר הגשת התלונה עזב את הדירה המשותפת והקשר ביניהם נותק. לאחריו ניהל קשר זוגי משמעותי אחר ללא התנהגות אלימה מצדו. לנאשם אין הרשעות קודמות. ביחס לעבירות מושא התיק הנוכחי אמר כי ברקע להן עמדו קשיי תקשורת עם המתלוננת שלא דיברה עברית, ומצבו האישי המורכב עקב פציעתו וההחלמה ממנה. שירות המבחן התרשם כי הפגיעה השפיעה על דימויו העצמי והגברי, הוא נזקק לעזרתה של המתלוננת, והתאכזב מהתנהלותה, ומכך שלא סייעה לו כפי שציפה, וחווה בדידות ותסכול מולה. הנאשם הוסיף כי האלימות באה כדחף, תגובה שנבעה מתחושת דחיה מתמשכת ופגיעה מהמתלוננת. הנאשם הודה בעבירות והיה מסוגל לגלות אמפטיה למתלוננת, הביע כאב וייסורי מצפון בשל התנהגותו. לאחר אירועי האלימות חלה החמרה במצבו הנפשי, והוא שב לגור בבית הוריו, הסתגר והתנהלותו אופיינה בחוסר תפקוד כללי. התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשם נוטל אחריות על מעשיו, ומוכן לשאת בענישה ולפצות את המתלוננת ככל שידרש. הנאשם שלל קשר עם המתלוננת מאז הגשת התלונה למעט במפגש בבית המשפט לענייני משפחה, במסגרתו השיב לה את חובותיו. שירות המבחן לא הצליח ליצור קשר עם המתלוננת. צוין כי הנאשם מטופל בטיפול פסיכולוגי, אליו פנה עקב דיכאון, בין היתר בשל הפגיעה במתלוננת, וכי הוא משתף פעולה עם מטפליו וניכר כי עובר תהליך משמעותי ומצבו משתפר. בנוסף הוא מטופל בטיפול תרופתי. בעקבות הטיפולים חל שיפור במצבו, המתבטא בחזרה לעבודה, סיום פרויקט לימודי וניהול מערכת יחסים זוגית ללא אלימות. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הוא בעל כישורים ויכולות רגשיות גבוהות וכי מצבו הנפשי המורכב לאורך השנים משפיע על תפקודו האישי והתעסוקתי, אך בשנה האחרונה חלה יציבות במצבו תוך שנעזר בטיפול משולב והוא משקיע משאבים בהתנהלות יציבה תעסוקתית ואישית. אף על פי כן הוא עדיין סובל מתנודות במצב הרוח, קושי בוויסות דחפים וקושי להתמודד עם תחושות פגיעה ודחיה. שירות המבחן המליץ להתחשב בהליך השיקומי ולעודדו, ומתוך הערכה כי עונש של מאסר בעבודות שירות יביא לנסיגה במצבו של הנאשם, שכן מקום עבודתו מהווה גורם משמעותי לאיזון בחייו, הומלץ לגזור עליו 250 שעות שירות לתועלת הציבור,

לצד מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננת וצו מבחן.

4. ביום 10.12.17 ביקשו הצדדים במשותף לדחות את שמיעת הטיעונים לעונש למשך שישה חודשים על מנת ששירות המבחן ימשיך לעקוב אחר התקדמותו של הנאשם בהליך הטיפול, ובקשתם התקבלה.

5. תסקיר נוסף של שירות המבחן שהוגש ביום 7.5.18 מלמד, כי בחודשים שחלפו הנאשם עבד כעצמאי בתחום העיצוב והפיסול ושולב בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום האלימות הזוגית. הנאשם הפגין מחויבות רבה לקבוצה ולחבריה, לקח חלק פעיל ודומיננטי בשיח הקבוצתי והתרשמות גורמי הטיפול היא כי הוא עובר תהליך טיפולי משמעותי ומשקיע בלסגל דפוסי תקשורת ללא פגיעה באחר. עוד התרשמו כי הנאשם מתייחס לביצוע העבירות, עליהן נוטל אחריות מלאה, באופן ביקורתי תוך ביטוי תחושת אשמה ואכזבה מעצמו. שירות המבחן ראה חשיבות בהמשך השתתפות הנאשם בטיפול לאור תנודות במצבו הרגשי ומצבי רוח משתנים וכן במעקב פסיכיאטרי קבוע, שגם בו מתמיד הנאשם באופן שמסייע לו לשפר את מצבו. שירות המבחן, התרשם כי מאז שהנאשם פנה לטיפול, חלה הטבה במצבו הנפשי וכי הוא מסוגל להתמודד טוב יותר עם סיטואציות מורכבות. עם זאת הוטעם, כי לצד האיזון שהושג במצבו, הנאשם עדיין מתמודד עם תנודות במצב הרוח ובולטים קושי בוויסות דחפים סף רגישות נמוך וקושי בהתמודדות עם תחושות פגיעה ודחיה מצד הסביבה. הנאשם בעל יכולת לערוך שינוי במצבו ובדפוסי התנהגותו במצבי קונפליקט ומשתף פעולה עם גורמי הטיפול מתוך מוטיבציה פנימית לשמר את השינוי החיובי שחל בחייו. הוא מגלה תובנות לגבי התנהגותו הבעייתית הן בעבירות, הן במצבים מורכבים אחרים, והבנה שזקוק לסיוע. שירות המבחן חזר על המלצתו העונשית על מנת לעודד את תפקודו החיובי של הנאשם ולדרבנו להמשיך בשיקום, וחזר גם על הערכתו כי הטלת עונש מאסר בעבודות שירות תפגע ביציבותו התעסוקתית של הנאשם, במצבו הרגשי ותביא לנסיגה במצבו, על רקע ההתרשמות כי הנושא המקצועי מהווה עבורו גורם משמעותי ומדרבן לשינוי והתנהלות חיובית ונורמטיבית.

6. להשלמת התמונה יצוין, כי חוות דעת פסיכיאטרית שהתקבלה בעניינו של הנאשם ביום 10.1.17 מלמדת, כי הנאשם סובל מדיכאון ומהפרעת אישיות אובססיבית ומטופל בטיפול תרופתי ואולם הוא כשיר לעמוד לדין ואחראי על מעשיו.

7. ב"כ המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, אם ימצא מתאים לכך, מאסר על תנאי וקנס, תוך שהדגישה את חומרת מעשיו של הנאשם ואת הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהם.

8. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, תוך שהדגיש את השיקום המשמעותי של הנאשם, את קבלת האחריות על המעשים והחרטה העמוקה שהביע ואת התמודדותו של הנאשם עם קשייו הנפשיים.

9. הנאשם עצמו ביקש סליחה, ותיאר, כשהוא דומע, את הטיפול בו נוטל חלק ואת תרומתו הרבה לשיפור

מצבו.

10. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, הוריתי לממונה על עבודות השירות לבחון את כשירותו של הנאשם לרצות עונש זה. לאחר מספר בדיקות של הממונה על עבודות השירות ניתנה ביום 28.10.18 ולפיה הנאשם נמצא כשיר לרצות עונש זה.

מתחם העונש ההולם

11. על אף העובדה שהנאשם ביצע שלוש עבירות בפער זמנים של כמה חודשים האחת מהשנייה, שני הצדדים התייחסו אל כלל העבירות כאל אירוע אחד, ואף אני סבורה כי יש להתייחס אליהן כאל אירוע אחד, שכן מדובר במספר אירועי אלימות שהופנתה כלפי אותה מתלוננת במסגרת מערכת יחסים זוגית.

12. מעשיו של הנאשם פגעו בשלמות הגוף של המתלוננת, בשלוות נפשה בכבודה ובתחושת הביטחון האישי שלה. פגיעות אלה הן בעלות משמעות מיוחדת משעה שמדובר במעשי אלימות שבוצעו בתוך מערכת יחסים זוגית, בביתה של המתלוננת שאמור לשמש לה מקום מבטחים, על ידי מי שהיה בן זוגה, ואמור היה לשמש לה משענת.

13. הגם שאין מדובר בעבירות שתוכננו מראש, אלא כאלה שנולדו בלהט הויכוחים עם המתלוננת, הנאשם חזר על מעשי האלימות בשלוש הזדמנויות נפרדות. מעשי האלימות שבהם נקט הנאשם קשים, הנאשם חנק את המתלוננת, נח בראשה והכה אותה באמצעות פטיש. מעשים אלה הותירו חבלות על גופה של המתלוננת, ולמרבה המזל לא הסתיימו בתוצאות חמורות יותר, שהן תוצאות אפשריות של מעשי אלימות מסוג זה.

14. מידת הפגיעה בערכים המוגנים כתוצאה ממעשי האלימות של הנאשם כלפי המתלוננת גבוהה והם מחייבים ענישה שתהלוך את חומרתם. בהקשר זה ראוי להזכיר את דברי כב' השופט עמית בע"פ 669/12 עמיל נ' מדינת ישראל (פורסם בנב 19.4.12):

"קשה להלוך כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה."

15. הגם שהנאשם סובל מבעיות נפשיות כפי שתואר לעיל, אין מדובר במצב נפשי המקרב אותו לסייג לאחריות פלילית, ונתונים אלה יישקלו במסגרת קביעת העונש המתאים לנאשם ולא בקביעת מתחם העונש

ההולם.

16. בחינת רמת הענישה הנוהגת במקרים דומים של אלימות כלפי בת זוג, מלמדת על ענישה הכוללת, בדרך כלל, רכיב מוחשי של מאסר בפועל. ראו למשל רע"פ 11/15 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 20.1.2015); רע"פ 3629/11 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 18.5.11); רע"פ 10797/05 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 7.3.06); רע"פ 4140/10 חביב אללה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 6.9.10); ע"פ (ירושלים) 48443-01-17 בן-חי נ' מדינת ישראל (6.3.17); עפ"ג (מרכז) 7031-04-12 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 17.6.12).

17. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל בשמונה חודשי מאסר בפועל ומגיע עד עשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, ולצד עונשי מאסר מותנים, ובמקרים המתאימים גם פיצוי לקורבן העבירה.

העונש המתאים לנאשם

18. הנאשם בן 32, ואשקול לזכותו את עברו הנקי ואת העובדה כי מאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. כן אשקול לזכותו את קבלת האחריות על המעשים, תוך הבעת חרטה, שגם אני, כמו שירות המבחן, התרשמתי כי היא כנה ואמיתית.

19. הנאשם והמתלוננת אינם בקשר עוד, עובדה המקטינה את הסיכון לאלימות חוזרת מצדו כלפיה. חשש זה פוחת גם לנוכח העובדה כי לאחר סיום הקשר עם המתלוננת, הנאשם ניהל מערכת זוגית נוספת במשך חודשים ארוכים שלא כללה שימוש באלימות מצדו.

20. מצבו הנפשי של הנאשם מורכב, על רקע הפרעת אישיות ממנה סובל ועל רקע חוויות שחווה בעת שירותו הצבאי. מתוך תסקירי שירות המבחן עולה, כי נתונים אלה עמדו ברקע למעשים והובילו את הנאשם לבצע את העבירות, ועל כן ההתייחסות אליהן כאל נסיבות מקלות היא מורכבת ובעייתית. עם זאת, לא ניתן להתעלם מן העובדה שהנאשם מכיר בבעיותיו, מכיר בנזקקות טיפולית ואף השכיל לפנות בעצמו, אפילו טרם העמדתו לדין, לטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי. בנוסף, הנאשם ניצל את האפשרויות הטיפוליות שהוצעו לו על ידי שירות המבחן, ועשה כברת דרך משמעותית בעזרת גורמי הטיפול. הנאשם מגלה הבנה לפסול שבמעשיו ואף מתייסר בגינם. הוא מבין את הגורמים שהובילו אותו לבצע את העבירות, נתרם מן הטיפול, מגלה רצון עז לחיות אורח חיים נורמטיבי ומתפקד, חרף קשייו, ואף מצליח להגיע להישגים הן בתחום התקשורת הזוגית, הן בתחום העיסוק המקצועי.

21. על רקע האמור, ומשעה שקיים סיכוי של ממש שהנאשם ישלים את הליך השיקום כמצופה, ישנה הצדקה לשקול חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו. עם זאת, לנוכח חומרתם הרבה של מעשי האלימות שביצע הנאשם, שיקולי השיקום במקרה דנן אינם יכולים לבטל

כליל את יתר שיקולי הענישה, ובשל כך לא אוכל לקבל במלואה את המלצת שירות המבחן, שיש בה משום הקלה מופלגת עם הנאשם.

22. אני ערה לחששו של שירות המבחן מכך שהטלת עונש של מאסר, ולו בעבודות שירות תפגום ברציפות התעסוקתית של הנאשם, תחום המהווה נדבך משמעותי בתפקודו הנורמטיבי. בהקשר זה יש לומר, כי על פי תפקידו וייעודו, השיקולים העומדים לנגד עיני שירות המבחן הם שיקולי שיקומו של הנאשם בלבד, בעוד שעל בית המשפט מוטל לאזן בין אלה לבין יתר שיקולי הענישה. איזון זה אינו מאפשר לבית המשפט להתעלם משיקולי גמול על מעשי האלימות הקשים שביצע הנאשם, אינו מאפשר להתעלם משיקולים כלליים של הרתעת הרבים, והוא אף מתחייב במקרה דנן, על רקע התרשמות שירות המבחן מכך שעדיין קיימים אצל הנאשם תנודות במצב הרוח וקושי בוויסות דחפים, סף גירוי נמוך וקושי להתמודד עם תחושות פגיעה בצורה אדפטיבית.

23. על רקע האמור מצאתי כי האיזון הראוי בעניינו של הנאשם הוא ענישה מוחשית של מאסר בעבודות שירות, אף אם לא למלוא התקופה האפשרית, לצד ענישה מותנית וחיובו להמשיך בטיפול גם במסגרת שירות המבחן.

24. לנוכח האמור לעיל החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 27.11.18 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז של הממונה על עבודות השירות.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

ד. צו מבחן למשך שנה.

25. הוסברה לנאשם חובתו לשתף פעולה עם שירות המבחן במסגרת צו המבחן והאפשרויות העומדות בפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

26. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב חשוון תשע"ט, 31 אוקטובר 2018, בנוכחות הצדדים.